

FRITIDSFISKE OG FERDSEL PÅ SJØEN (I Trøndelag og Bindal 2014)

Sammendrag av gjeldende regler og forskrifter pr. 1. april 2014

**Nils Roger Duna
lensmann
Flatanger lensmannskontor
Nord-Trøndelag politidistrikt**

1. REGLER OM FISKE ETTER SALTVANNSFISK

1.1. Tillatte redskaper og redskapsmengder m.m.

Innenfor fiskerigrensa på 12 nautiske mil har alle norske statsborgere og personer som er bosatt i Norge, i forbindelse med fritidsfiske, rett til å fiske med følgende redskap og antall:

- **håndsnøre, fiskestang og en maskindrevet juksa eller dorg**
- **garn med samlet lengde på inntil 210 meter. For torsk er garnlengden 165 meter.**
- **liner med inntil 300 angler**
- **inntil 20 teiner eller ruser, unntatt ved fiske hummer der det tillates kun 10 teiner.**

Det er forbudt å bruke levende fisk eller levende dyr som agn. Mark er tillatt å bruke.

Redskapsbegrensningene er knyttet til båten, uavhengig av hvor mange som bruker den. Dette innebærer at det fra ett enkelt fartøy ikke kan fiskes med større antall redskap enn nevnt ovenfor.

I noen tilfeller kan det være fastsatt redskapsbegrensninger og fredningssoner for enkelte arter. Det er den enkelte fisker som plikter å holde seg oppdatert på regelverket om dette.

1.2. Begrensning i maskestørrelser ved fritidsfiske etter saltvannsfisk

Torsk:	Minimum 78 millimeter.
Uer:	Minimum 120 millimeter.
Breiflabb:	Minimum 360 millimeter.
Kveite:	Minimum 470 millimeter.
Rognkjeks:	Minimum 267 millimeter.

For øvrige saltvannsfiskearter er det ikke begrensninger i maskestørrelse ved fritidsfiske, såfremt det ikke fiskes for salg.

1.3. Fritidsfiskere og salg/omsetning av fangst

Fritidsfiskere kan selge fangst, men det kan kun skje til **godkjente mottak** eller **fiskesalgslag**, og ikke i perioder der det er innført fiskestopp for de aktuelle arter for yrkesfiskere. Det er allikevel tillatt å fiske disse artene til egen husholdning og agn.

Fritidsfiskere som skal fiske torsk for salg/omsetning må være **registrert** i enten **småbåtregistret** eller **skipsregistrene**. Registreringsmerke eller kjenningssignal skal være påført og være godt synlig og tydelig på **begge** sider av båten. Fritidsfisker kan fiske inntil **2 tonn torsk**. Kvoten gjelder per person og per fartøy.

Omsetningsrensen for fritidsfiskere er **totalt kr. 50.000,-** uansett art som selges. Fritidsfiskere kan ikke omsette/selge fisk for større summer enn dette i løpet av ett år.

Fiskeridirektoratet har register over hvem som er godkjente kjøpere av fisk gjennom salgsordningen.

1.4. Spesielt om teiner og ruser

Dersom man fisker med både teiner og ruser samtidig, gjelder begrensningen for begge redskapstypene. Fisker man eksempelvis med 10 teiner, kan det ikke benyttes flere enn 10 ruser.

Ruser er også kun tillatt benyttet til fisk. Det er ikke påbudt med fluktåpning på ruser. Skulle man få hummer i rusen, skal hummeren løsnes forsiktig og settes tilbake til sjøen. Dette gjelder også i det tidsrommet det er lovlig med hummerteiner. Hummer skal kun fanges med hummerteine.

Ved fiske etter leppefisk for salg til avlusing av laks i oppdrettsnæringen, kan man søke Fiskeridirektoratets regionkontor om dispensasjon til å fiske med flere enn 20 ruser.

Fritidsfiskere kan benytte inntil 20 teiner eller ruser. Ved fiske etter hummer kan fritidsfiskere kun benytte inntil 10 teiner, og disse skal ha en fluktåpning på minimum 60 millimeter i hver ende.

1.3. Fiskearter som er fredet

1.3.1. Totalfredete arter

Vanlig ål (*Anguilla anguilla*) er totalfredet både i saltvann og ferskvann. Fredningen gjelder ikke **havål** (*Conger conger*).

De to artene skilles fra hverandre ved at havålen har markert overbitt, mens vanlig ål har svakt underbitt. Ryggfinna til havålen starter like i bakkant av brystfinnene, og ryggfinna til vanlig ål starter et stykke bak brystfinnene.

Fra 1.1.2011 er **pigghå** fredet hele året.

Brugde er totalfredet hele året.

Håbrann er totalfredet hele året.

1.3.2. Arter med begrenset fredningstid eller redskapsbegrensninger

Kveite er fredet for fiske med andre redskaper enn krok i tidsrommet 20. desember – 31. mars.

Det er forbudt å fiske **breiflabb** med garn i tidsrommet 1. januar – 20. mai og 20. desember – 31. mars.

Det er forbudt å fiske **uer** med garn og line i tidsrommet 20. desember1. – 31. juli og 1. september – 30. september. Juksa er allikevel tillatt benyttet i dette tidsrommet.

Rødspette/gullflyndre er fredet i Borgenfjorden i Trondheimsfjorden i perioden 1.1. – 30.6.

Fritidsfiskere har i utgangspunktet forbud mot å fiske **leppefisk** med både teiner og ruser, men dersom de har leveringsavtale for salg av leppefisk kan fiskeridirektoratet imidlertid søkes om tillatelse til å drive slikt fiske.

1.4. Spesielt om nedsenkingspåbud av garn

Garn med maskevidde større enn 32 millimeter (20 omfar) skal i perioden 1. mars – 30. september til enhver tid nedsenkes slik at overtelna er min. 3 meter under overflata i hele garnets lengde. Nedsenkingspåbudet gjelder ikke for yrkesfiskere.

Garna må heller ikke settes slik at det er en nærliggende mulighet for å få anadrome laksefisk (laks, sjøaure, sjørøye). Dersom du allikevel skulle få laks, sjøaure eller sjørøye, er det utkastingsplikt på disse artene.

1.4.1. Spesielt om nedsenkingspåbud av garn i Nordland fylke, herunder Bindal

Fylkesmannen i Nordland har bestemt at alle garn i Nordland, uansett type og maskestørrelse, skal være nedsenket minimum 3 meter under overflaten.

1.5. Bruk av garn i munningsfredningssoner

I merkede områder utenfor lakseførende vassdrag (munningsfredningssoner) er det i perioden 15. april - 30. september forbudt å sette garn med overtelna grunnere enn 10 m.

1.6. Områder med fiske og ferdselsforbud

Ved oppdrettsanlegg og fiskesteng er det fiskeforbud nærmere enn 100 meter og ferdselsforbud nærmere enn 20 meter.

Ved kilenot er det ikke tillatt å fiske nærmere enn 50 meter.

1.7. Fiske etter hummer

Hummer kan bare fiskes med teine. Det er ikke tillatt med ruser. Fritidsfiskere kan benytte inntil 10 teiner. Det skal være minst en sirkelformet fluktåpning på hver side av redskapen. Åpningen skal være minst 60 millimeter i diameter. Hummer fisket med annen redskap skal gjenutsettes.

Det er ikke satt noen minimumsdybde ved fiske etter hummer.

Hummer er fredet i tiden 1. januar - 1. oktober kl. 0800. Hummer med utvendig rogn er fredet hele året. Minstemålet er 25 cm.

Det er forbudt å oppbevare hummer i samle- og sanketeiner for i sjøen fra og med 1. januar til og med 1. oktober kl. 0800.

1.8. Fiske etter krabbe

I teiner som er satt ut for fangst av krabbe, skal det være minst en sirkelformet fluktåpning på begge sider av redskapet. Åpningene skal være minst 80 millimeter i diameter. Dette for å unngå fangst av hummer.

Krabbe kan fiskes hele året.

Det er ikke satt noen minimumsdybde ved fiske etter krabbe.

Det er kjent at enkelte personer brygger klørne av krabber for deretter å kaste dem levende på sjøen igjen. Dette er klart i strid med dyrevelferdloven og er ulovlig. Krabber skal avlives før klørne brykkes av.

1.9. Fritidsfiske etter sild

Ved fritidsfiske etter sild kan det benyttes garn med samlet lengde på inntil 210 meter.

I Trondheimsfjorden er det tillatt å fiske etter sild til eget konsum med håndsnøre og ett garn på inntil 30 meter regnet pr. husstand. Det er forbudt å omsette fangsten.

Med unntak av Trondheimsfjorden, der man kun kan benytte ett garn på 30m, er det ellers i Trøndelag tillatt med inntil 210 meter med garn for fritidsfiskere.

1.10. Minstemål for fritidsfiskere

Fra 1. januar 2010 gjelder bestemmelsene om minstemål på saltvannsfisk også for fritids- og turistfisket for følgende arter:

Torsk: 44 cm.

Hyse: 40 cm.

Lysing :	30 cm
Hvitting (Bleike):	32 cm.
Uer:	32 cm.
Rødspette:	29 cm.
Mareflyndre:	28 cm.
Lomre:	25 cm.
Tunge:	24 cm.
Piggvar.	30 cm.
Slettvar:	30 cm.
Glassvar:	25 cm.
Skrubbe (sandflyndre):	20 cm.
Breiflabb:	60 cm.
Norsk vårgytende sild:	25 cm.
Blåkkeite:	45 cm.
Hummer:	25 cm.
Krabbe:	13 cm (målt ved skallets største bredde).
Sjøkreps:	13 cm (Måles fra spissen av pannehornet til den bakre kant av midterste svømmelapp).
Store kamskjell:	10 cm.

For øvrige arter (unntatt de som er fredet, jfr. pkt. 1.3.) er det ikke satt minstemål.

Dersom du får en fisk som er under minstemålet, skal du løsne den forsiktig fra fiskeredskapet og slippe den ut i sjøen igjen. Hvis fisken er død eller ikke levedyktig kan du beholde fisken.

Fra 1. januar 2010 gjelder bestemmelsene om minstemål for saltvannsfisk også for fritids- og turistfiske.

1.11. Merking av faststående fiskeredskaper

Fiskeredskap som står i sjøen skal være tydelig merket med eierens navn og adresse. Dette gjelder også sanke- og samleteiner for hummer. Merket skal finnes på minst én av blåsene eller bøyene som tilhører redskapene.

1.12. Ansvar for andres redskap, forbud mot å etterlate redskaper, tapte redskaper

Det må ikke manøvreres eller kjøres slik med båt at redskaper skades eller fangstmuligheter hemmes.

Den som skader andres redskap som er satt i sjøen for fangst, må erstatte skaden. Dette gjelder også tap av fangst og tap som følge av avbrudd i fisket.

Det er forbudt å la redskap, fortøyninger og andre gjenstander stå i sjøen eller på sjøbunnen uten grunn.

Alle som har mistet fiskeredskap under utøvelse av fritidsfiske (i praksis garn, liner, teiner og ruser) skal melde dette på fastsatt skjema til fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet vil vurdere tiltak for å fjerne tapte redskaper. Skjemaet finnes på fiskeridirektoratets nettside.

1.13. Utenlandske fiskere

Utenlandske fritidsfiskere kan bare drive fiske med stang og håndsnøre. Salg av fangsten er ikke tillatt. De kan medbringe inntil 15 kg fisk eller fiskevarer ut av landet pr. person. I tillegg kan de ta med en hel trofèfisk. Laks, sjøaure, sjørøye og ferskvannsfisk omfattes ikke av denne bestemmelsen.

Utenlandske fritidsfiskere kan kun drive fiske med stang og håndsnøre

Utenlandske fritidsfiskere har forbud mot å selge/omsette fangst.

1.14. Seljakt

Sel forvaltes gjennom Havressursloven, og det er fiskeridirektoratet og fylkeskommunen som forvalter og administrerer seljakta.

For å jakte sel må det søkes om dette hos fylkeskommunen i det området jakta skal foregå. Det er fylkeskommunen som fatter vedtak for søknader om fellingstillatelse for sel.

Under seljakt tillates det kun benyttet rifle, og det stilles de samme kravene til våpen og ammunisjon som ved storviltjakt. Det kreves også bestått skyteprøve for storvilt.

Etter endt jakt må resultatet av seljakta rapporteres til fylkeskommunen.

1.15. Kontroll av saltvannsfiskeriene

Fiskeridirektoratet driver aktiv kontroll av fritidsfiske gjennom hele året. Dette gjøres i tett samarbeid med kystvakta og politiet.

2. FISKE ETTER ANADROME ARTER (Laks, sjøaure og sjørøye).

2.1. Tillatte fiskeredskaper, fiske ved elveutløp

Det er kun tillatt å fiske anadrome arter med stang og håndsnøre. Fiske er tillatt fra land og båt hele året.

Fiske med oter (maks. åtte oppheng med en flue pr. oppheng) kan bare foregå i tiden 01.10 - 28.02. Bruk av søkke ved oterfiske er forbudt.

I fredningstiden for det enkelte vassdrag må det likevel ikke fiskes nærmere grense elv/sjø enn 100 meter.

2.2. Tillatte agntyper ved fiske etter anadrome arter i sjøen

Som agn kan det benyttes mark, sluk, spinner, wobler og flue, samt annet organisk agn. (eks. fisk og reke). Ved fiske fra land er det tillatt å benytte ett redskap pr. person og to agn pr. redskap.

Ved fiske fra båt er det tillatt å bruke to redskap pr. båt og ett agn pr. redskap.

2.3. Ikke krav om fiskeavgift.

Ved fritidsfiske etter anadrome arter i sjøen er det ikke krav om å betale fiskeavgift.

2.4. Fiske med faststående redskaper etter rømt oppdrettslaks

I tiden 1. oktober til og med 28. februar er det tillatt å fiske med krokarn og settegarn etter rømt oppdrettslaks. Minste tillatte maskevidde er da på 58 millimeter. I denne perioden gjelder ingen helgefredning. Ved slikt fiske må man registrere seg hos fylkesmannen, og grunneiers tillatelse skal innhentes. I Trondheimsfjorden er det ikke åpnet for slikt fiske.

2.5. Utkastingsplikt og minstemål

Dersom laks og sjøaure fanges med redskap som er ulovlig til fangst av disse artene eller utenfor lovlig fisketid, skal fisken straks kastes ut igjen.

Minstemål for laks og sjøaure er 35 cm. Mindre fisk enn dette skal settes ut igjen.

2.6. Forbud mot sjøaurefiske i Sør-Trøndelag og Trondheimsfjorden

I Sør-Trøndelag og Trondheimsfjorden, også den del som ligger i Nord-Trøndelag, er sjøauren fredet i mars og april. Det er følgelig forbudt å fiske sjøaure i sjøen, både fra land og fra båt i dette området i denne perioden.

2.6. Kontroll av fiske etter anadrome arter (laks, sjøaure, sjørøye)

Politiet, kystvakta og Statens naturoppsyn driver hhv kontroll og tilsyn av fiske etter anadrome arter.

3. ANDRE VIKTIGE BESTEMMELSER VED FERDSEL PÅ SJØEN

3.1. Alder, båtførerbevis m.m.

Personer under 16 år har ikke lov til å føre båt som går fortere enn 10 knop (18,5 km/t) eller har større motor enn 10 HK.

Ved føring av fritidsbåt som har lengde over 8 meter (26,25 fot) eller har større motor enn 25 HK er det fra 1.5.2010 krav om at føreren skal inneha norsk **båtførerbevis**. Bestemmelsen gjelder ikke for fører som er født før 1.1.1980. Båtførerbeviset skal medbringes, og man plikter å framvise dette på forlangende fra politiet.

3.2. Flyteutstyr

Det skal medbringes godkjent flyteutstyr for alle som er om bord i båten.

3.3. Regler om alkohol og andre berusende eller bedøvende midler

Det er ikke tillatt å føre eller forsøk å føre fritidsbåt dersom man har promille over 0,8. Heller ikke andre berusende eller bedøvende midler tillates benyttet.

Ved føring av fritidsbåt kreves det i utgangspunktet både båtførerprøve og medbringelse av flyteutstyr. Det er heller ikke tillatt å føre båt med promille over 0,8 eller være påvirket av andre berusende eller bedøvende midler. Politiet kontrollerer at bestemmelsene på sjøen overholdes.

3.4. Vannskuter

Med virkning fra 1.7.2013 har Miljøverndepartementet fastsatt nye regler for bruk av vannskuter og lignende.

Forbudet mot bruk av vannskuter er nå opphevet, og fra 1.7.13 er det tillatt å benytte vannskuter og lignende under følgende forutsetninger:

3.4.1. Vannskuter og lignende fartøy må være CE-merket

Det er fortsatt forbud mot å bruke vannskuter og lignende motordrevne fartøy som ikke er CE-merket.

3.4.2. Aktsomhetsplikten

Fører av vannskuter og lignende motordrevne fartøy plikter å opptre aktsomt, slik at det ikke oppstår risiko for farlige situasjoner eller miljøskader.

3.4.3. Bestemmelsene i Lov om fritids- og småbåter gjelder

Bestemmelsene i Lov om fritids- og småbåter gjelder også for vannskuter og lignende, herunder:

- **Krav om minstealder.**
- **Båtførerbevis.**
- **Promillegrense.**
- **Tilgjengelig flyteutstyr m.m..**

3.4.5. Sjøveisreglens bestemmelser om forebygging av sammenstøt og vikeplikt

Sjøveisreglens bestemmelser om forebygging av sammenstøt på sjøen, herunder særlig om vikeplikt mellom fartøy må følges.

3.4.6. Fartsbegrensninger

Forksrift om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø samt ved passering av badende må følges.

3.4.7. Forbudsbelter ved sjøen

Det er i sjø forbudt å benytte vannskuter og lignende fartøyer:

- **I et heldekkende belte på 400 meter fra land.**
- **I verneområder.**
- **I et heldekkende belte på 400 meter fra alle verneområder.**

Forbudsbeltet gjelder også rundt alle holmer og skjær større enn 200 m².

Det er tillatt med transportkjøring over en strekning på **inntil 1000 meter** gjennom forbudsbeltet for å komme seg fra land og til områder utenfor forbudsbeltet dersom følgende krav er oppfylt:

- *Det kjøres korteste mulige vei.*
- *Det kjøres minst 30 m fra land, herunder ved passering av øyer og holmer.*
- *Det tillates ikke større hastighet enn 5 knop.*
- *Hopping på bølger, sikksakkjøring mellom andre fartøyer eller annen type adferd som kan forårsake risiko for sammenstøt er ikke tillatt.*

3.4.8. Forbudsbelter ved land i vassdrag

Det er i vassdrag forbudt å benytte vannskuter og lignende fartøyer:

- **I et heldekkende belte på 500 meter fra land.**
- **I verneområder.**
- **I et heldekkende belte på 500 meter fra alle verneområder.**

Forbudsbeltet gjelder også rundt alle holmer og skjær større enn 200 m².

Det er tillatt med transportkjøring over en strekning på **inntil 1000 meter** gjennom forbudsbeltet for å komme seg fra land og til områder utenfor forbudsbeltet dersom følgende krav er oppfylt:

- *Det kjøres korteste mulige vei.*
- *Det kjøres minst 30 m fra land, herunder ved passering av øyer og holmer.*
- *Det tillates ikke større hastighet enn 5 knop.*
- *Hopping på bølger, sikksakkjøring mellom andre fartøyer eller annen type adferd som kan forårsake risiko for sammenstøt er ikke tillatt.*

NB! Motorferdselloven setter strenge begrensninger for bruk av vannskuter i ferskvann. Blant annet er det ikke tillatt å benytte motorisert fartøy, herunder vannskuter, i vann som er under 2 kvadratkilometer.

All bruk av motoriserte fartøy i ferskvann krever i tillegg **grunneiers tillatelse**.

Selv om vannskuter nå i utgangspunktet er tillatt å benytte, er det fortsatt områder med forbud mot bruk. Blant annet er det forbudssone nærmere land enn 400 meter i sjøen og ved verneområder og nærmere land enn 500 meter i ferskvann. Likeledes regulerer også annet regelverk bruken av vannskuter, eks Lov om fritids- og småbåter, motorferdselloven (i ferskvann) og sjøveisreglene m.m..

3.4.9. Kontroll, forenklet forelegg m.m.

Politiet fører kontroll med at lov om fritids- og småbåter overholdes.

I tillegg til anmeldelse, er det i nå mulighet til å utstede forenklet forelegg for en rekke brudd på bestemmelsene knyttet til føring av fritids- og småbåter, blant annet for manglende flyteutstyr, manglende lanternebruk, fartsovertredelser m.v..

